

Podpora podnikania na dosah ruky

SZČO alebo S.R.O.?

Rozhodnúť môžu odvody.

Budúci podnikatelia sa často zamýšľajú nad tým, či podnikat' ako samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) na základe živnostenského oprávnenia, alebo či by bolo výhodnejšie založiť s.r.o. Jedným z dôvodov je rôzne odvodové zaťaženie.

SZČO

SZČO a sociálne poistenie

V prvom roku podnikania nemusia začínajúci živnostníci platiť odvody do sociálnej poisťovne. Platiť začne až od júla nasledujúceho roka, ak za predchádzajúci rok zarobil viac ako 12 násobok minimálneho vymeriavacieho základu. Za rok 2012 predstavuje sumu 4 078,68 eur (ide o hrubý príjem - bez odpočítania výdavkov). K 1. 7. 2013 bude táto hranica obratu za rok 2012 pre povinnú registráciu v Sociálnej poisťovni a platenie odvodov do Sociálnej poisťovne určená sumou 4 716 eur (12x393).

Ak živnostník prekročí uvedený príjem, výška odvodov sa vypočíta z jeho **vymeriavacieho základu**. Vymeriavací základ na sociálne a zdravotné poistenie SZČO bude od 1. 7. 2015 daný ako:

- podiel pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutý vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý nie je znížený o odvody a
- koeficientu 1,486.

V prechodnom období

- do 30. 6. 2013 (do 30. 9. 2013) platí doterajší vymeriavací základ
- od 1. 7. 2013 (od 1. 10. 2013) platí nová definícia VZ s koeficientom 1,9
- od 1. 7. 2014 (od 1. 10. 2014) platí nová definícia VZ s koeficientom 1,6

Od 1. 7. 2015 (od 1.10.2015) platí nová definícia VZ s koeficientom 1,486.

Minimálny vymeriavací základ SZČO

Tzv. minimálny vymeriavací základ SZČO na sociálne a zdravotné poistenie sa zvyšuje od 1. 1. 2013 na **50 % priemernej mzdy** (čo je suma **393** eur).

Od 1. 1. 2013 tak SZČO budú platiť odvody najmenej vo výške:

- do Sociálnej poisťovne = **130,27** eur
- do zdravotnej poisťovne 14% z **393** eur = **55,02** eur
- spolu odvody = **185,29** eur

Poznámka: Nový minimálny VZ sa vzťahuje aj na dobrovoľne poistené osoby.

Maximálne vymeriavacie základy

Od 1. 1. 2013 sa maximálne vymeriavacie základy pre všetky fondy na sociálne poistenie a zároveň na zdravotné poistenie zjednocujú a zvyšujú na **5-násobok priemernej mzdy**. Pre rok 2013 to bude znamenať maximálny vymeriavací základ **3 930** eur.

Invalidné poistenie

Od 1. 1. 2013 poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku a poistenec, ktorý je poberateľom výsluhového dôchodku a dovŕšil dôchodkový vek. Poistné na invalidné poistenie neplatí za uvedených poistencov ani zamestnávateľ.

Nemocenské dávky

Nemocenská dávka sa vypočíta aj po 1. 1. 2013 najviac zo základu daného ako 1,5-násobok priemernej mzdy.

Dávky garančného poistenia

Dávka garančného poistenia sa aj po 1. 1. 2013 vypočíta najviac zo základu daného ako 3-násobok priemernej mzdy.

Dávka v nezamestnanosti

Dávka v nezamestnanosti priznaná po 1. 1. 2013 sa vypočíta najviac zo základu daného ako 2-násobok priemernej mzdy.

Druhý dochodkový pilier

Doterajší pomer poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie pre sporiteľov 9 % : 9 % sa od 1. 9. 2012 mení na **14 % : 4 %**.

Sadzba príspevkov na starobné dôchodkové sporenie vo výške 4 % bude platná od 1. 9. 2012 do 31. 12. 2016. Od 1. 1. 2017 sa bude postupne zvyšovať a od roku 2024 má dosiahnuť výšku 6 %.

Zavádza sa možnosť dobrovoľného príspevku sporiteľa. Takýto dobrovoľný príspevok bude do výšky 2 % zo základu dane položkou znižujúcou základ dane. Zvyšuje sa odplata za zhodnotenie v prospech správcovskej spoločnosti. Doterajších 5,6 % z ročného zhodnotenia majetku sporiteľa sa zvyšuje na 10 % z ročného zhodnotenia majetku.

Mení sa princíp automatického vstupu do druhého piliera s možnosťou výstupu do dvoch rokov na princíp dobrovoľného vstupu s možnosťou rozhodnúť sa najneskôr do 35 rokov veku poistenca.

Druhý pilier sa už po tretíkrát v histórii otvára a to v čase medzi 1. 9. 2012 až 31. 1. 2013. V tomto čase môžu tí sporitelia, ktorým sa druhý pilier javí pre nich nevýhodný, z druhého piliera vystúpiť. Naopak tí poistenci, ktorí v druhom pilieri nie sú a sú, resp. boli poistencami podľa zákona o sociálnom poistení, môžu do druhého piliera vstúpiť.

Zdravotné poistenie - samoplatitelia

Vymeriavací základ samoplatiteľov ("dobrovoľne nezamestnané osoby") na zdravotné poistenie sa zvyšuje od 1. 1. 2013 na 50 % priemernej mzdy. Pre rok 2013 to bude znamenať minimálny vymeriavací základ 393 eur (Pozor, s platnosťou už od 1. 1. 2013 !).

Od 1.1.2013 tak samoplatitelia budú platiť poistné na zdravotné poistenie vo výške: 14 % z 393 eur = **55,02** eur.

S.R.O.

Pri zakladaní s.r.o. má konateľ (štatutár) niekoľko možností:

KONATEĽ JE PRACOVNOPRÁVNOM VZŤAHU AKO:

▪ Zamestnanec s pravidelným príjmom

Zamestnanci v právnom vzťahu, ktorý im zakladá právo na **pravidelný mesačný príjem**, sú okrem iných aj konatelia a štatutári, ak podľa rozhodnutia príslušných orgánov spoločnosti majú právo na odmenu za každý kalendárny mesiac.

Pri výpočte poistného konateľa a štatutára s pravidelnými mesačnými odmenami sa postupuje rovnako, ako napríklad pri zamestnancoch s pracovnou zmluvou.

Vzťahuje sa na nich povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie (invalidné poistenie, starobné poistenie, rezervný fond solidarity) a povinné poistenie v nezamestnanosti.

▪ Zamestnanec s nepravidelným príjmom

Zamestnanci v právnom vzťahu, ktorý im zakladá právo na **nepravidelný príjem**, sú aj konatelia a štatutári, ktorým je odmena vyplácaná nepravidelne, napríklad jednorazovo, raz štvrtročne a pod.

Na zamestnancov s nepravidelným mesačným príjmom sa vzťahuje len povinné dôchodkové poistenie (invalidné poistenie, starobné

poistenie, rezervný fond solidarity). Nevzťahuje sa na nich úrazové poistenie ani garančné poistenie.

Pri výpočte poistného sa postupuje v súlade s § 139b ods. 2 Zákona o sociálnom poistení. Ak sa konateľovi, resp. štatutárovi vyplatí odmena, táto sa rozpočíta pomernými časťami na predošlé mesiace roka a poistné sa vypočíta "späťne" za predošlé mesiace.

V tabuľkách sa vychádza z výšky minimálnej mzdy platnej pre rok 2013, ktorá je uvedená ako minimálny vymeriavací základ (*pozri ďalšiu stranu*).

Výška odvodov zamestnávateľa do Sociálnej a zdravotnej poisťovne v EUR od 1. 1. 2013

POISTENIE	Sadzba	Minimálny vymeriavací základ v €	Maximálny vymeriavací základ v €	Minimálne odvody (minimálna suma poistného) v €	Maximálne odvody v €
Starobné	14,00%	337,70	3 930,00	47,27	550,20
Invalidné	3,00%	337,70	3 930,00	10,13	117,90
Rezervný fond solidarity (súčasť dôch. poistenia)	4,75%	337,70	3 930,00	16,04	186,67
Nemocenské	1,40%	337,70	3 930,00	4,72	55,02
Úrazové	0,80%	337,70	bez limitu	2,70	bez limitu (z VZ 3930, 00 je 31,44)
V nezamestnanosti	1,00%	337,70	3 930,00	3,37	39,30
Garančné	0,25%	337,70	3 930,00	0,84	9,82
Odvody do Sociálnej poisťovne	25,20%	-	-	85,07	990,35*
Odvody do zdravotnej poisťovne za zam. bez zdravotného postihnutia	10,00%	337,70	3 930,00	33,77	393,00
ODVODY DO ZDRAVOTNEJ A SOCIÁLNEJ POISŤOVNE SPOLU	35,20%	-	-	118,84	1 383,35*

* Čiastka zahŕňa úrazové poistenie z vymeriavacieho základu 3 930 eur, ale suma môže byť aj vyššia, nakoľko vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie nie je obmedzený najvyššou výškou

Výška odvodov zamestnanca do Sociálnej a zdravotnej poisťovne v EUR od 1. 1. 2013

POISTENIE	Sadzba	Minimálny vymeriavací základ v €	Maximálny vymeriavací základ v €	Minimálne odvody (minimálna suma poistného) v €	Maximálne odvody v €
Starobné	4,00%	337,70	3 930,00	13,50	157,20
Invalidné	3,00%	337,70	3 930,00	10,13	117,90
Nemocenské	1,40%	337,70	3 930,00	4,72	55,02
V nezamestnanosti	1,00%	337,70	3 930,00	3,37	39,30
Odvody do Sociálnej poisťovne	9,40%	-	-	31,72	369,42
Odvody do zdravotnej poisťovne za zam. bez zdravotného postihnutia	4,00%	337,70	3 930,00	13,50	157,20
ODVODY DO ZDRAVOTNEJ A SOCIÁLNEJ POISŤOVNE SPOLU	13,40%	-	-	45,22	526,62

Poznámka: Ak by bola zamestnancom osoba so zdravotným postihnutím (41 % a viac), sadzba preddavkov do zdravotnej poisťovne by bola v polovičnej výške, t. j. 5 % za zamestnávateľa a 2 % za zamestnanca.

KONATEĽ NIE JE V PRACOVNOPRÁVNOM VZŤAHU

Spoločník s.r.o., ktorému sú vyplácané len podiely na zisku, nemusí mať so spoločnosťou pracovnoprávny vzťah. Podiely na zisku nepodliehajú odvodom do sociálnej poisťovne, avšak do zdravotnej poisťovne musí spoločnosť odvieť odvod vo výške 10 % z vyplatených podielov. Zdravotne postihnutý podnikateľ odvedie 5 %.

Príklad:

Peter Hruška je konateľom v s.r.o., ktorú sám založil. V roku 2013 si vyplatí podiel na zisku za rok 2012. Z vyplateného podielu zaplatí 10 % odvod do zdravotnej poisťovne. Odvod do Sociálnej poisťovne neplatí.

Autor: Juraj Bartakovics
Anka Rajská

Národná agentúra pre rozvoj
malého a stredného podnikania
Enterprise Europe Network
02/ 502 44 500
een@nadsme.sk
www.nadsme.sk

www.enterprise-europe-network.sk

Tento leták vydala Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) v rámci iniciatívy Enterprise Europe Network, spolufinancovanou Európskou komisiou. Služi na všeobecnú orientáciu slovenských malých a stredných podnikateľov pri začatí podnikania. Obsah tohto letáka nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo NARMSP.